

Висновки. Таким чином, можна підсумувати все вище сказане висловлюванням про те, що управління формуванням та використанням фінансових ресурсів підприємства знаходиться під впливом багатьох факторів, які, у свою чергу, ведуть до появи різних видів фінансових ризиків. Вибір конкретних методів оцінки міри фінансового ризику повинен залежати від конкретного виду ризику; повноти та достовірності інформаційної бази, сформованої для оцінки рівня ймовірності появи ризику або сукупності ризиків; рівня кваліфікації ризик-менеджерів, що здійснюють оцінку; технічної та програмної забезпеченості ризик-менеджерів, можливості використання сучасних комп'ютерних технологій при проведенні такої оцінки; можливості залучення до оцінки складних ризиків кваліфікованих експертів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білоус О.С., Вовк В.М., Федорович Р.В. Аналіз формування та використання фінансових ресурсів підприємства: методологічний аспект.[Текст] – Тернопіль: Астон, 2005.
2. Бланк І.А. Управление финансовыми рисками. [Текст] – К.: Эльга, Ника-Центр, 2005.
3. Грищенко Ю.И. Организация и управление денежными потоками/[Електроннийресурс].–Режим доступу: <http://www.cfin.ru/management/finance/plan.shtml>
4. Ермасова Н.П. Риск-менеджмент организации. [Текст] – М.: Альфа-Пресс, 2005.
5. Тонких А.С. Моделирование результативного управления финансами.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.cfin.ru/management/finance/modeling_of_effective_management.shtml
6. Энциклопедия финансового риск-менеджмента [Текст]/ Под ред. А.А. Лобанова и А.В. Чугуева. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2006.
7. Бланк И.А. Управление финансовыми ресурсами.[Текст] – М: Омега-Л, 2010.

УДК 330.342.22

Прохорова В.В.

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ З УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ

У статті досліджено особливості формування механізму прийняття рішень з управління економічним розвитком підприємств.

Ключові слова: прийняття рішень, підприємство.

В статье исследованы особенности формирования механизма принятия решений из управления экономическим развитием предприятий.

Ключевые слова: принятие решений.

Investigational problem of forming of the proper mechanism of management, orientated simultaneously as on achievement of strategic aims of development so in support stability of functioning.

Keywords: decision making, enterprise

Постановка проблеми. Сьогодення вимагає від керівників вищої ланки управління застосування передових прийомів і методів стратегічного управління, тобто прийняття рішень з управління економічним розвитком як його результату, з високою точністю і ефективністю. Це вимагає більш глибокого дослідження процесу прийняття рішень, оскільки Україна перейшла до нової форми економічних відношень і вони потребують не тільки розгляду методологічних аспектів прийняття рішень в процесі розвитку підприємства, а і розгляду їх особливостей і створення організаційно-економічного механізму їх прийняття.

Аналіз останніх публікацій. Сучасна економічна література не відповідає вимогам сьогодення оскільки, основний акцент зроблено на вивчення управлінських рішень, а дослідження саме механізму прийняття рішень на довгостроковій основі в аспекті управління економічним розвитком підприємств, на теперішній час є недостатніми. Проблематикою формування механізму прийняття рішень з управління економічним розвитком підприємств займались проведені вчені – економісти, а саме: О. В. Раєвнева [1], Н. И. Иванов [5], А.Кульман [6], Г. Р. Латфуллин [7], А. В. Райченко [7], П. А. Медведев [8], Л. И. Абалкин [10], Е. Г. Ясин [11], В. Н.Бурков [12], Д. А. Новиков [12], М. И. Круглов [13], В. С. Пономаренко [14], О. М. Ястремська [14], А. Л. Гапоненко [15], А. П. Панкрухин [15], О. І. Пушкар [16], О. М. Тридід [16], А. А. Беляєв [18], Є. М. Коротков [18], Е. П. Голубков [19], Костирко Л. А. [20], Мескон М. [21], Афанасьєв М. В. [22], Рогожин В. Д. [22].

Метою статті є дослідження особливостей формування механізму прийняття рішень з управління економічним розвитком підприємств.

Виклад основного матеріалу. Методологія будь-якого дослідження включає чотири основні компоненти – проблему, підхід до дослідження виниклої проблеми, парадигму дослідження у вигляді сукупності концептуальних положень і принципів та механізми дослідження. Особливе місце серед даних компонентів займають механізми, оскільки саме за їх допомогою здійснюється зв'язок теоретичних розробок дослідника з практикою діяльності господарюючих суб'єктів, у результаті чого дослідження набувають характеру теоретико - прикладних розробок. По суті, механізми виступають каналами дифузії теоретичної економічної думки в практику життєдіяльності підприємств [1].

Поняття «механізм» буквально означає «систему взаємозалежних рухомих або нерухомих деталей, призначених для здійснення визначених доцільних рухів» [2] або «внутрішню будову машини, приладу, апарата, що приводить їх у дію» [3, 4]. Такий зміст даного терміну припускає механічну поведінку об'єкта, тобто свідомо не регульовану. Більш широкий зміст дане поняття набуло у практиці економічних досліджень. Починаючи з 70-х років ХХ століття, у рамках трансформування форм, методів, підходів до дослідження процесів

функціонування і розвитку підприємств, поняття «механізм» в основному використовувалося в поєднанні з термінами економічний, господарський, організаційний і т. ін. [5, 6, 7, 8, 9, 10, 11], тобто асоціювалося з управлінням. Оскільки процес управління базується на існуванні зворотного зв'язку і, отже, можливості здійснення регулюючих впливів, то зміст механізму управління будь-якої соціально-економічної системи або процесу припускає його напівавтоматичний (або автоматичний) характер стосовно процесів і явищ, що ним формалізуються.

Критичний аналіз існуючих трактувань поняття «механізм управління» дозволив зробити висновок про існування великого їх розмаїття. Так, у роботі [12] під механізмом управління розуміється сукупність процедур прийняття управлінських рішень; у роботі [13] комплексний механізм управління являє собою сукупність економічних, мотиваційних, організаційних і правових способів цілеспрямованої взаємодії суб'єктів господарювання і вплив на їх діяльність, що забезпечують узгодження інтересів взаємодіючих сторін, об'єктів і суб'єктів управління; автори [14] під механізмом управління підприємством розуміють сукупність форм, структур, методів і засобів управління, об'єднаних спільністю мети, за допомогою яких здійснюються ув'язування й узгодження суспільних, групових і приватних інтересів, забезпечуються функціонування і розвиток підприємства як соціально-економічної системи; у роботі [15] механізм управління розглядається як сукупність засобів і методів управління, зчеплення, яке визначає можливість цілеспрямованого руху системи; автор під фінансовим механізмом управління розвитком регіону розуміє сукупність форм організації фінансових відносин, способів утворення фондів фінансових ресурсів і їхнього використання з метою досягнення необхідних умов економічного і соціального розвитку регіону відповідно до потреб, що постійно змінюються; дослідники [16] відзначають, що під організаційно-економічним механізмом формування і реалізації фінансової стратегії розвитку підприємства розуміється спосіб стратегічного управління фінансовими ресурсами, що включає множину функцій управління, форми і методи реалізації цих функцій, взаємозв'язки функцій і організаційну структуру управління і т. ін.

Організаційна складова механізму управління економічним розвитком забезпечує сполучення й взаємодію елементів цих систем. Сам процес взаємодії є результатом застосування відповідних методів, способів, прийомів і важелів впливу, стимулів виробництва, а також виявлення різних мотивів діяльності й суспільних інтересів. Це відображають соціальна й економічна складова механізму економічного розвитку підприємства [17, с.54].

Як відзначають Г.Л. Таукач і В.П. Дубоніс [17, с.53] механізм управління характеризується сукупністю взаємозв'язків між всіма

елементами виробництва, способів постановки цілей, їхнього досягнення в процесі керуючого впливу. Він виражає динамічний стан системи управління, обумовлюючи ступінь її рухливості, сприйнятливості до умов виробництва, що змінюються. Механізм управління створюють і цілеспрямовано змінюють люди. Вони визначають всю сукупність цілей, функцій, форм, методів, важелів і стимулів виробництва для досягнення його ефективності в сформованих умовах.

Сукупність зв'язків і взаємодій виробничих й управлінських процесів, що відбуваються на підприємствах, представляють відповідно механізм розвитку виробництва й механізм управління розвитком. Будь-який розвиток або вдосконалювання виробничих процесів повинні спричинити розвиток процесів управління. Таким чином, одним з найважливіших завдань виступає необхідність забезпечення оптимального співвідношення між розвитком управління й розвитком виробництва. При цьому необхідно враховувати, що процеси розвитку циклічні. Отже зміна, точніше зростання складності відбувається за логістичною кривою.

Процес управління економічним розвитком припускає знаходження певної залежності між рівнем розмаїтості об'єкта й рівнем розмаїтості суб'єкта управління. Як відзначають А.А. Беляєв й Е.М. Коротков, стосовно до соціально-економічних організацій розмаїтість керуючої системи завжди менше розмаїтості об'єкта управління з погляду інформаційної «ємності». Керуюча система бідніше того реального об'єкта, що вона покликана впорядковувати, і тільки в ідеальному випадку може детально контролювати його поведіння. Найчастіше повний контроль причин й умов протікання процесів розвитку практично недосяжний [18, с.62].

Сучасний рівень розвитку ринкових відносин жадає від особи що приймає рішення не тільки наявності досвіду й інтуїції в області управління, теоретичних знань у ряді специфічних наук, але і їхнього практичного застосування до проблем підготовки, прийняття і реалізації управлінських рішень.

Нині питанням подальшої розробки і розвитку теорії прийняття рішень займаються економісти, юристи, філософи, кібернетики, математики, соціологи, психологи та ін. Окремі з них розглядають теорію прийняття рішень у сфері менеджменту як самостійну наукову дисципліну. Існують також і інші трактування теорії прийняття рішень. У вузькому розумінні — це статистична теорія, в якій розробляється чіткий апарат вибору найкращого з певної кількості альтернативних рішень в умовах невизначеності і ризику. Нерідко теорія прийняття рішень розглядається як сукупність формальних прийомів оптимізації рішень.

За більш широким тлумаченням В.Г.Шоріна, теорія прийняття рішень включає дослідження операцій, математичний аналіз, моделювання, а також евристичні методи обґрунтування рішень і теорію ігор. Тобто рішення

у сфері управління являє собою процес, який реалізується суб'єктом управління і визначає дії, спрямовані на вирішення поставленого завдання в даній фактичній чи запроєктованій ситуації. Таке рішення в широкому значенні розглядається як акт реалізації влади з вибором способу дій у конкретній ситуації. Рішенням визначається, хто і що має здійснити, в які строки, з якими затратами праці і коштів, в якому порядку, при якому розподілі обов'язків, прав і відповідальності, за якої організації контролю, яких результатів слід очікувати.

Потреба у прийнятті рішення виникає у зв'язку з обставинами зовнішніми (наказ вищої організації, регулювання взаємовідносин з кооперованими підприємствами та організаціями) і внутрішніми (відхилення від заданих параметрів виробництва, виникнення вузьких місць, виявлення резервів, порушення трудової дисципліни, заохочення працівників і т. ін.). Рішення є відповідною реакцією на внутрішні й зовнішні впливи, вони спрямовані на розв'язання проблем і максимальне наближення до заданої цілі.

При детальному розгляді змісту теорії прийняття рішень її складовими слід вважати питання технології розробки рішень (організації, послідовності робіт при розробці рішень), інформаційне забезпечення процесу підготовки рішень, основи логіки мислення і пізнання), основи психології (усвідомлення та ідентифікація проблеми, генерування альтернативних рішень), якісну оцінку та кількісне обґрунтування рішень, раціональне поєднання логічних і математичних методів у процесі розробки рішень, питання механізації й автоматизації розрахунків та процесів розробки рішень у цілому.

Останнім часом науковцями велика увага приділяється системному аналізу і підходу до розробки рішень, створенню прикладних моделей і методик. Системний аналіз ґрунтується на дедукції, що передбачає аналіз складних систем як єдиного цілого. При цьому на перший план висуваються не стільки математичні, формалізовані методи, скільки сама логіка системного аналізу, упорядкування процедури прийняття рішень.

У практиці сучасного менеджменту почали застосовуватися нові прийоми кількісного аналізу («дерево» прийняття рішень, оцінка можливостей), а також евристичні методи, що ґрунтуються на використанні неповної інформації (знань) і екстраполяванні її на об'єкт, що вивчається. Новим напрямом в американській теорії управління є «школа прийняття рішень» на стику теорії організації, економіки, соціології і моделювання організаційних систем.

Основні закони, які необхідно враховувати при розробці управлінських рішень - це загальні закони, що визначають поведінку людини, закони зв'язку з зовнішнім середовищем, соціально-психологічні і біопсихічні закони. Оскільки при прийнятті рішень керівник як людина і

біосоціальна самокерована система знаходиться під впливом законів природи, синергетичний ефект яких без їхнього знання може привести не завжди до позитивних наслідків.

На думку Голубкова Е.П. [19, с. 3 - 18] прийняття стратегічних управлінських рішень як вид розумової діяльності і прояв волі людини характеризується наступними ознаками: можливість вибору з безлічі альтернативних варіантів: якщо немає альтернатив, то немає вибору і, отже, немає і рішення; наявність мети: безцільний вибір не розглядається як рішення; необхідність вольового акта особи, що приймає рішення при виборі його, тому що вона формує рішення через боротьбу мотивів і думок.

При цьому акцент робиться на практичну реалізацію наступних принципів підготовки і прийняття рішень: орієнтація на кінцеві результати, задоволення потреб споживачів, реалізація концепцій маркетингу; виявлення й аналіз декількох варіантів рішення; сполучення кількісних і якісних методів підготовки рішень; облік імовірного характеру соціально-економічних явищ; комплексна оцінка ефективності прийнятих рішень; використання сучасних обчислювальних засобів; раціональне використання праці осіб, які приймають рішення і системних аналітиків.

До стратегічних рішень, як і до управлінських рішень у цілому, пред'являється ряд вимог, що впливають із принципів управління, законів і правил їхнього використання, а саме: своєчасність, наявність механізму реалізації, оптимальність, ефективність, можливість бути реалізованими, гнучкість, можливість контролю виконання; оригінальність і несподіванка, обґрунтованість, зрозумілість, економічність.

Костирко Л.А. [20, с. 142] виділяє ще дві вимоги: правову основу – рішення повинне відповідати нормам фінансового, адміністративного і кримінального права; конструктивність – застосування інноваційного підходу до розробки управлінських рішень. Мескон М. [21, с. 76], у свою чергу, затверджує, що основною вимогою є наявність адекватної інформації, а єдиним способом одержання такої – комунікація.

При цьому слід розрізнити поняття «рост» і «розвиток». У першому випадку йде про процес розширення масштабів діяльності при збереженні міри ефективності такої діяльності. Процес розвитку, напрооти, безпосередньо зв'язаний зі зростанням міри ефективності. Таким чином, про розвиток можна говорити там, де, унаслідок поліпшення виробничих або бізнес-процесів або управління ними, досягнуть якісний або кількісний приріст корисного результату процесу в порівнянні з колишнім рівнем або рівнем, досягнутим на інших виробництвах. Розрізняють [22, с. 27]: прогресивний розвиток – як перехід до більш високих рівнів якісного стану – і регресивний (деградацію) – зниження рівня, наприклад, життя, суспільних відносин, виробничого потенціалу; еволюційний розвиток, що супроводжується плавним, поступовим розвитком характеристик, і революційний

(радикальне), зв'язане з різким, часто стрибкоподібним переходом з одного стану в інше.

Останнім часом «розвиток» прийнято розглядати в наступних формах: ринковий розвиток, відображає процес розширення кола споживачів, клієнтури; організаційний розвиток, відображає процес розвитку індивідуума, групи, сфери відповідальності, системи керування і т.д.; діловий розвиток – це спрямування ресурсів туди, де вони забезпечать максимальну конкурентоздатність протягом максимально великого проміжку часу. Ці форми знаходяться в постійному взаємозв'язку і доповнюють одна одну.

Основними чинниками розвитку підприємства є: 1). зовнішні: демографія, стан культури, форми державного регулювання бізнесу, розвиток науки і техніки, рівень безробіття, політична стабільність, природне середовище, фінансова, кредитна і податкова політики, рівень інфляції, вимоги по захисту зовнішнього середовища, рівень доходів населення, засоби по захисту вітчизняних товаровиробників, фінансовий стан підприємств-боржників, інші чинники; 2). внутрішні: підприємницькі здібності; місія, мета, стратегія, принципи підприємства; традиції підприємства; організація маркетингу; рівень витрат; фінансовий облік; виробничий потенціал; кваліфікація кадрів; управлінський потенціал; організація праці й виробництва; стимулювання праці.

Наукова обґрунтованість, оптимальність й економічна ефективність прийняття рішень з управління розвитком підприємств взагалі залежить від ступеня досконалості методів, що використовувались при розробці і реалізації рішень. Всі методи прийняття стратегічних рішень можна об'єднати в три групи: неформальні (евристичні), колективні, кількісні.

У залежності від типу математичних функцій, покладених в основу моделей прийняття рішень з управління розвитком підприємств, розрізняють: лінійне моделювання (використовуються лінійні залежності); динамічне програмування (дозволяє вводити додаткові перемінні в процесі рішення задач); ймовірні і статистичні моделі (реалізуються в методах теорії масового обслуговування); теорію ігор (моделювання таких ситуацій, ухвалення рішення в яких повинно враховувати розбіжність інтересів різних підрозділів); імітаційні моделі (дозволяють експериментально перевірити реалізацію рішень, змінити вихідні передумови, уточнити вимоги до них).

Вибір методів для обґрунтування конкретних управлінських рішень повинний включати: аналіз управлінської задачі з погляду її змісту, можливості формалізації; вибір складу методів для пошуку оптимального варіанта рішення; визначення правил і умов застосування обраних методів. У кожному конкретному випадку пріоритетної є одна група методів, на вибір якої впливають: масштаби розв'язуваних задач (глобальні або локальні); довгостроковість (оперативні, тактичні, стратегічні) рішень; умови прийняття рішень (визначеності, невизначеності, ризику).

У зміст методів аналізу й обґрунтування стратегічних управлінських рішень включають: аналітичні, статистичні і математичні методи обґрунтування управлінських рішень в економічній сфері; методи прогнозування і передбачення; евристичні (неформальні) методи обґрунтування і прийняття рішень; метод сценаріїв; метод дерева рішень; метод математичного програмування; ділові ігри; матричний метод; багатопланові аналітичні методи.

Механізм процесу розробки і прийняття рішення по управлінню економічним розвитком підприємств включає наступні складові: визначення цілі; визначення і прогнозування розвитку ситуації; формулювання проблем; вивчення обмежень; вибір стратегії; вибір методу вирішення проблем; пошук альтернатив; визначення критеріїв; оцінка рішень; вибір кращого варіанта; узгодження рішення; прийняття рішення; організація виконання рішення. На підставі аналізу процедур менеджменту можна побудувати модель процесу розробки рішень по управлінню економічним розвитком підприємств, що відображає послідовність здійснення основних груп операцій, пов'язаних і прийняттям і реалізацією управлінських рішень. Ця модель включає: вибір цілі (цілей); оцінку ситуації і формування проблем; вибір критеріїв визначеності ефективності рішення; пошук і розробку можливих варіантів дій (альтернатив); оцінку альтернатив; вибір (відбір) одного, найбільш ефективного варіанта дій; реалізацію рішень і оцінку ступеня досягнення поставлених цілей.

Варіанти розроблених рішень оцінюють за очікуваними економічними результатами, значущістю, оперативністю, небезпечністю зриву і рівнем ризику в ситуаціях, коли результати не можна визначити вірогідно, надійністю окремих варіантів. Крім того, для оцінки альтернатив використовують різноманітні нормативи, оформлені у вигляді правил, процедур, регламенту, стандартів, а також моделі різного типу; включаючи аналогове моделювання.

Висновок. Під якістю управлінських рішень варто розуміти ступінь його відповідності характеру задач функціонування і розвитку виробничих систем. Інакше кажучи, у якому ступені управлінське рішення забезпечує подальші шляхи економічного розвитку підприємств в умовах формування ринкових відносин. Фактори, що визначають якість і ефективність управлінських рішень, можуть класифікуватися по різних ознаках - як фактори внутрішньої природи (зв'язані з керуючою і керованою системами), так і зовнішні фактори (вплив навколишнього середовища).

Управлінські рішення з економічного розвитку підприємств повинні спиратися на об'єктивні закони і закономірності суспільного розвитку. З іншого боку, управлінські рішення істотно залежать від безлічі суб'єктивних факторів - логіки розробки рішень, якості оцінки ситуації, структуризації задач і проблем, визначеного рівня культури керування, механізму реалізації рішень, виконавської дисципліни і т.п.

Виходячи з вищезазначеного методологічні аспекти прийняття рішень з управління економічним розвитком підприємств складаються з: 1) визначення стратегічного рішення; 2) розгляду економічних законів функціонування в ринкових умовах, законів організації, загальних законів

поводження людини при прийнятті рішень що впливають на їх ефективність і оптимальність; 3) об'єкту управлінського впливу; 4) наукових підходів і методів прийняття стратегічних рішень; 5) ознак, вимог і відмінностей рішень; 6) принципів підготовки і прийняття рішення. Подальше дослідження повинно бути спрямоване на вивчення характерних особливостей управлінських рішень, а саме, їх іноваційність, спрямованість на перспективні цілі підприємства, самостійність процедури їх формування, невизначеність їх природи, суб'єктивність, необратимість й довгостроковість наслідків; розгляд етапів процесу їх прийняття та роль людини в управлінні економічним розвитком підприємств.

ЛІТЕРАТУРА

1. О. В. Раевнева. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі: Монографія. - Х.:ВД «ІНЖЕК», 2006.- 496 с. Укр. мова
2. Энциклопедический словарь / Под ред. Б. А. Введенского, т. 2. – М.: Сов. энциклопедия, 1964. – 736 с.
3. Ожегов С. И. Словарь русского языка. – 19-е изд., испр. – М.: Рус. Яз., 1987. – 750 с.
4. Ожегов С. И., Шведов И. Ю. Толковый словарь русского языка. – М.: Азбуковник, 1998. – 944 с.
5. Иванов Н. И. Проблемы формирования инвестиционной деятельности // Инвестиции: ресурсы, механизм стимулирования. – Донецк: ИЭП НАН Украины, 1997. – С. 4-22.
6. Кульман А. Экономические механизмы: Пер. с франц. – М.: Прогресс, 1999. – 180 с.
7. Латфуллин Г. Р., Райченко А. В. Теория организации: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2004. – 396 с.
8. Медведев П. А. Экономико - математические методы в прикладных исследованиях и хозяйственный механизм. – М.: МГУ, 1982. – 112 с.
9. Управление социалистическим производством (Организация. Экономика): Словарь / Под ред. О. В. Козловой. – М.: Экономика, 1983. – 336 с.
10. Экономическая энциклопедия / Гл. Ред.. Л. И. Абалкин. – М.: ОАО «Изд-во «Экономика», 1999. – 104 с.
11. Ясин Е. Г. Хозяйственный механизм и радикальная реформа. – М.: Экономика, 1989. – 320 с.
12. Бурков В. Н., Новиков Д. А. Как управлять организациями. – М.: Синтез, 2004. – 400 с.
13. Круглов М. И. Стратегическое управление компанией: Учеб. Для вузов. – М.: Рус. делов. лит., 1998. – 768 с.
14. Пономаренко В. С., Ястремская Е. Н., и др. Механизм управления предприятием: стратегический аспект. – Харьков: ХГЭУ, 2002 с. – 252 с.
15. Теория управления: Учебник / Под общ. Ред. А. Л. Гапоненко, А. П. Панкрухина. – М.: Изд-во РАГС, 2003. – 558 с.
16. Путятин Ю. А., Пушкарь А.И., Тридед А. И. Финансовые механизмы стратегического управления развитием предприятием. – Харьков: Основа, 1999. – 488
17. Основы управления социалистическим производством: Учебник/ Под ред. Г.Л. Таукача и В.П.Дубоноса. – К.: Выща шк. Головное из-во, 1989. – 303 с.
18. Беляев А.А., Коротков Э.М. Системология организации: Учебник / Под ред. д-ра экон. наук, проф. Э.М.Короткова. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 182 с.
19. Голубков Е.П. Яке прийняти рішення?(Практикум господарника).– М.:Економіка. 1990.–189с.
20. Костирко Л.А. Стратегія фінансово-економічної діяльності

господарюючого суб'єкта: методологія й організація. Монографія.–Луганськ: СНУ ім.В.Даля, 2002.–560с.: табл.143, іл.129, бібліогр.400 назв.

21. Мескон М. і ін. Основи менеджменту. – М. Справа, 1994.

22. Афанасьев Н.В., Рогожин В.Д., Рудыка В.И. Управление развитием предприятия: Монография. – Х.: Издательский Дом "ИНЖЭК", 2003. – 184с. Русск. яз.

УДК 519. 872: 656.072

Божанова О.В.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ

В статті проведено кореляційно – регресійний аналіз інтегральних оцінок функціональних складових економічного потенціалу підприємств.

Ключові слова: економічний потенціал підприємства.

В статье проведен корреляционно - регрессионный анализ интегральных оценок функциональных составляющих экономического потенциала предприятия.

Ключевые слова: экономический потенциал предприятия.

In article it is spent корреляционно - регрессионный the analysis of integrated estimations of functional components of economic potential of the enterprise.

Key words: economic potential of the enterprise.

Постановка проблеми Сучасна економіка України вимагає від суб'єктів господарювання компетентних дій, щодо управління їх діяльністю. В сучасних економічних умовах які склалися на сьогодні в країні важливим в управлінні підприємством є управління його економічним потенціалом. Оцінка економічного потенціалу дозволить виявити: ступень залучення економічних ресурсів в господарському обороті; міру використання активної частини економічного потенціалу; ефективність засобів, вкладених у формування і розвиток економічного потенціалу. Управління завжди здійснюється з метою досягнення довгострокових стратегічних цілей або цілей, розрахованих на короткий період часу. Реалізація цілей будь-якого організаційного формування забезпечується шляхом прийняття і виконання численних рішень, від якості яких значною мірою залежить ефективність використання землі, праці і капіталу. Своєчасно прийняте науково обгрунтоване рішення стимулює виробництво. Рішення слабке, прийняте передчасно або із запізненням, знижує результативність праці колективу чи окремих виконавців.

Аналіз останніх досліджень. Питання, що пов'язані з оцінкою та аналізом економічного потенціалу промислового підприємства, розглядаються в працях зарубіжних та вітчизняних вчених, таких як: Ареф'єва О.В.[1], Коренков О.В.[1], Воронкова А. Э. [2], Лапін Є. В. [3], Малярець Л. М. [4, 6], Отенко І.П. [4, 5,6,7], Сошнікова Л. А. [8], Федонін О. С. [9].

Разом з тим багатогранність проблеми та різноманітність чинників, що впливають на розвиток економічного потенціалу підприємств залізничного